

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.08.2013
Avaldamismärge: RT I, 12.07.2013, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
03.07.2013 otsus nr 300

Välisõhu kaitse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 20.06.2013

§ 1. Välisõhu kaitse seaduse muutmine

Välisõhu kaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahv 110 tunnistatakse kehtetuks;

2) seadust täiendatakse §-ga 110¹ järgmises sõnastuses:

„§ 110¹. Klorofluorosüsinikke ja klorofluorosüivesinikke sisaldavate külmaainete ja neid aineid sisaldavate segude edasise käitlemise kohta teabe esitamine

Klorofluorosüsinikke ja klorofluorosüivesinikke sisaldavaid külmaaineid või neid aineid sisaldavaid segusid omav isik teatab Keskkonnaministeeriumile hiljemalt 2015. aasta 15. aprilliks temale kuuluvate nimetatud ainete või segude koguse ja edaspidise käitlemise kava, milles kirjeldatakse nende ainete või segude edaspidist plaanitavat käitlemist või käibelt kõrvaldamise viisi.”;

3) seadust täiendatakse §-ga 115² järgmises sõnastuses:

„§ 115². Aruandlus osoonikihti kahandavate ainete ebaseaduslike vedude kohta

Maksu- ja Tolliamet esitab Keskkonnaministeeriumile iga aasta 30. aprilliks andmed eelmisel kalendriaastal avastatud osoonikihti kahandavate ainete ebaseaduslike vedude kohta.”;

4) seaduse 7. peatüki 1. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„1. jagu
Üldsätted ja kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse
ühikute taotlemine, eraldamine ja müük enampakkumisel”;**

5) paragrahvi 116 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise register on elektrooniline andmekogu, kus on salvestatud Eesti Vabariigi ja kauplemise süsteemis osalevate isikute arvelduskontode andmed ja nende poolt kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega teostatud tehingud, käitistele eraldatud lubatud heitkoguse ühikud ja nendega teostatud tehingud, käitiste tõendatud ja tagastatud kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikud, käitiste vastavusseisund, ühistrakenduse ja puhta arengu mehhanismi projektide osaliste andmed ning projektide elluviimise tulemusel vähendatud kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikud.”;

6) paragrahvi 116 täiendatakse lõigetega 5¹–5³ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühik on käesoleva seaduse tähenduses lubatud heitkoguse ühiku, riigi lubatud heitkoguse ühiku, tõendatud heitkoguste vähendamise ühiku ja heitkoguste vähendamise ühiku ühisnimetaja.

(5²) Isiku arvelduskonto on käesoleva seaduse tähenduses juriidilise või füüsilise isiku arvelduskonto, mille kaudu saab teostada tehinguid kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registris vastavalt Euroopa

Komisjoni määruse (EL) nr 389/2013, millega luuakse liidu register vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsustele nr 280/2004/EÜ ja nr 406/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrused (EL) nr 920/2010 ja nr 1193/2011 (ELT L 122, 03.05.2013, lk 1–59), artiklile 65.

(5³) Isiku kauplemiskonto on käesoleva seaduse tähenduses juriidilise või füüsilise isiku arvelduskonto, mille kaudu saab teostada tehinguid kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registris vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 389/2013 artiklile 66.”;

7)paragrahvi 116 lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Kauplemise süsteemi siseneja on käesoleva seaduse tähenduses ühel või enamal käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses nimetatud tegevusalal tegutsev käitaja, kes on saanud kasvuhoonegaaside heitkoguse loa (edaspidi *heitkoguse luba*) esimest korda pärast 2011. aasta 30. juunit. Kauplemise süsteemi sisenejaks peetakse ka ühel või enamal käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses nimetatud tegevusalal tegutsevat käitajat, kelle käitises on toimunud märkimisväärne laiendamine pärast 2011. aasta 30. juunit, üksnes nimetatud laiendamise osas.”;

8)paragrahvi 119 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 119. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute taotlemine ja eraldamine”;

9)paragrahvi 119 lõiked 1 ja 2 tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 119 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Kauplemise perioodiks 2013–2020 taotletakse ja eraldatakse paiksete saasteallikate käitajate lubatud heitkoguse ühikuid vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele 2011/278/EL, millega määratakse kindlaks kogu liitu hõlmavad üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste tasuta saastekvootide ühtlustatud eraldamiseks (ELT L 130, 17.05.2011, lk 1–45).

(4) Kauplemise perioodiks 2013–2020 eraldatakse õhusõiduki käitajate lubatud heitkoguse ühikuid vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele 2011/638/EL, milles käsitletakse võrdlusaluseid, mida kasutatakse kasvuhoonegaaside saastekvootide tasuta eraldamiseks õhusõiduki käitajatele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 3e (ELT L 252, 28.09.2011, lk 20–21).”;

11)paragrahv 119¹tunnistatakse kehtetuks;

12)paragrahvi 119³lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kauplemise perioodil 2013–2020 on Euroopa Liidu õhusõiduki käitajate erireservi (edaspidi *erireserv*) suurus kolm protsenti Euroopa Liidu õhusõiduki käitajatele eraldatavast summaarsest lubatud heitkogusest.”;

13)paragrahvi 119⁴lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riik paneb enampakkumisele kõik lubatud heitkoguse ühikud, mida alates 2013. aastast ei eraldata tasuta vastavalt käesoleva seaduse §-le 119⁵ning Euroopa Komisjoni otsusele 2011/278/EL.”;

14)paragrahvi 119⁴täiendatakse lõigetega 4–18 järgmises sõnastuses:

„(4) Ajavahemikul 2012–2020 paneb riik igal aastal enampakkumisele õhusõiduki käitajate lubatud heitkoguse ühikud, mille Euroopa Komisjon on riigile määranud Euroopa Liidu tõendatud summaarsest lennunduse heitkogusest aastal 2010.

(5) Enampakkumisel saadud tulu laekub riigieelarvesse ning seda kasutatakse kooskõlas riigi eelarvestrateegiaga. Iga-aastases riigieelarves kajastatakse vastava aasta enampakkumise tulude ja kulude maht. Riigi eelarvestrateegias kajastatakse enampakkumisest saadud tulu kasutuse kavandatud jaotus, määratakse kliimapoliitikaga seotud meetmete sihtotstarve ning tulu kasutamise eest vastutavad ministrid. Enampakkumise tulust kaetakse kauplemise süsteemi Eestiga seotud enampakkumise halduskulud.

(6) Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega kauplemise perioodi 2013–2020 enampakkumisel saadud tulu kasutamise ja aruandluse üldtingimused.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 5 kohaselt riigi eelarvestrateegias määratud meetmete elluviimiseks võib tulu kasutamise eest vastutav minister kehtestada määrusega enampakkumisest saadud tulu kasutamise tingimused ja korra.

(8) Vähemalt 50 protsenti käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud enampakkumisel saadud tulust, sealhulgas Eestile solidaarsuse ja majanduskasvu eesmärgil eraldatud lubatud heitkoguse ühikute eest saadud kogutulu või selle tuluga samaväärne summa, kasutatakse kasvuhoonegaaside heitkoguse teket piiravate eesmärkide rahastamiseks. Need eesmärgid on:

- 1) vähem saastavatele transpordiliikidele ja ühistranspordile ülemineku ergutamine;
- 2) taastuvenergeetika arendamine, et saavutada Eesti eesmärk suurendada taastuvenergia osatähtsust 2020. aastaks 25 protsendini ning teiste tehnoloogiate väljaarendamine, sealhulgas taastuvenergia väikelahenduste edendamine, mis aitavad kaasa üleminekule ohutule ja säästvale ning vähem süsihappegaasi heitmeid tekitavale majandusele, samuti kaasa aitamine Euroopa Liidu eesmärgile suurendada energiatõhusust 2020. aastaks 20 protsendi võrra;
- 3) energiatõhususe ja puhaste tehnoloogiate alase teadus- ja arendustegevuse rahastamine sektorites, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ;
- 4) energiatõhususe parendamise ja energiasäästu meetmete kasutusele võtmine;
- 5) kasvuhoonegaaside heitkoguse vähendamise ja kliimamuutuste mõjuga kohanemise alase teadus- ja arendustegevuse ning näidisprojektide rahastamine;
- 6) panustamine ülemaailmsesse energiatõhususe ja taastuvenergia fondi ning kohanemise fondi;
- 7) kliimamuutuste mõjuga kohanemine;
- 8) osalemine Eesti ja Euroopa energiatehnoloogiate strateegilise plaani ning Euroopa tehnoloogiaplattformide algatustes, samuti kliimamuutuste leevendamise poliitika ja energiapoliitika planeerimise ning nende poliitikate tulemuslikkuse seire tegevustes;
- 9) raadamise vältimise, metsastamise hoogustamise ja metsade ulatuslikuma uuendamise meetmete kasutusele võtmine arenguriikides, kes on ratifitseerinud kliimamuutuste raamkonventsiooni, ning tehnoosiirde ja kliimamuutuste kahjuliku mõjuga kohanemise hõlbustamine nendes riikides;
- 10) süsinikdioksiidi sidumine metsanduses.

(9) Kogu käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud õhusõiduki käitajate lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel saadud tulu kasutatakse järgmiste kasvuhoonegaaside heitkoguse teket piiravate eesmärkide rahastamiseks:

- 1) käesoleva paragrahvi lõike 8 punktides 1 ja 5–10 nimetatud eesmärkide elluviimine;
- 2) kliimamuutuste leevendamise- ja kohanemisprotsessiga seotud teadus- ja arendustegevus, eriti aeronautika ja õhutranspordi valdkonnas.

(10) Enampakkumisel otsepakkumiste esitamiseks kas oma arvel või oma põhitegevusala klientide nimel peavad väärtpaberituru seaduse § 47 lõike 1 punktis 9 nimetatud isikud selleks taotlema loa Finantsinspektsioonilt.

(11) Enda või oma klientide nimel enampakkumistoodete, mis ei ole finantsinstrumendid, enampakkumisel otsepakkumiste esitamiseks peavad investeerimisühingud ja krediidasutused taotlema loa Finantsinspektsioonilt.

(12) Käesoleva paragrahvi lõike 11 alusel saab luba taotleda Finantsinspektsiooni väljastatud investeerimisühingu tegevusloaga investeerimisühing, mis vastab väärtpaberituru seaduse § 40 lõikele 1.

(13) Käesoleva paragrahvi lõike 11 alusel saab luba taotleda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/48/EÜ krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta (ELT L 177, 30.06.2006, lk 1–200) vastava tegevusloaga krediidasutus, mis vastab krediidasutuste seaduse § 3 lõikele 1.

(14) Käesoleva paragrahvi lõigetes 10 ja 11 nimetatud loa menetlus viiakse läbi väärtpaberituru seaduse §-des 51–53, § 54 lõigetes 2 ja 3, § 55 lõigetes 1–4¹ ning §-des 55¹ ja 56 sätestatud järgides.

(15) Käesoleva paragrahvi lõigetes 10 ja 11 nimetatud luba antakse üksnes tingimusel, et taotleja täidab Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1031/2010 artikli 59 lõikes 5 sätestatud nõudeid ning esitab seda arvesse võttes väärtpaberituru seaduse § 54 lõike 1 punktides 1–5, 7–10, 12, 13 ja 15 nimetatud dokumendid. Väärtpaberituru seaduse § 54 lõike 1 punktis 12 nimetatud sise-eeskirjade või nende projektide esitamisel tuleb lähtuda ka Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1031/2010 artikli 59 lõikes 2 sätestatust.

(16) Finantsinspektsioon võib käesoleva paragrahvi lõigetes 10 ja 11 nimetatud loa vastavalt väärtpaberituru seaduse §-le 58 kehtetuks tunnistada, tuginedes Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 1031/2010 sätestatud erisustele ja nimetatud määruse artikli 59 lõike 6 punktis c sätestatule. Käesoleva paragrahvi lõigetes 10 ja 11 nimetatud loa kehtetuks tunnistamisel kaasatakse menetlusse käesoleva seaduse § 120 lõikes 12 nimetatud järelevalve asutus.

(17) Järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1031/2010 artikli 59 lõigetes 2 ja 5 sätestatud nõuete täitmise üle on Finantsinspektsioonil õigus saada tasuta andmeid kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registrist kasvuhoonegaaside heitkoguste aruandluse kohta.

(18) Käesoleva paragrahvi lõigetes 10 ja 11 nimetatud loa taotleja või nimetatud loa saanud isiku suhtes on Finantsinspektsioonil Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1031/2010 artikli 59 lõigetes 2, 3 ja 5 esitatud nõuete täitmise kontrollimisel ja ettekirjutuse tegemisel kõik Finantsinspektsiooni seadusest tulenevad ning väärtpaberituru seaduse § 230 lõigetes 1 ja 5, §-des 230³ ja 233, § 234 lõike 1 punktides 1 ja 3, §-s 234¹ ning § 235 punktides 1 ja 5 sätestatud õigused.”;

15)paragrahvi 119⁵lõike 13 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui käitajale on eraldatud investeeringute kava alusel lubatud heitkoguse ühikud ja käitaja ei täida tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute kasutamise tingimusi ega korda sellises ulatuses, et selle tagajärjena ei viida investeeringute kavas toodud investeeringut õigeaegselt ellu, peab käitaja kandma Keskkonnaministeeriumi määratud kontole investeeringute kava alusel talle eraldatud lubatud heitkoguse ühikute väärtuses raha ja intressi vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 11 alusel kehtestatud keskkonnaministri määrusele.”;

16)paragrahvi 119⁵täiendatakse lõigetega 14–16 järgmises sõnastuses:

„(14) Investeeringute kava täitmise üle teostab järelevalvet Keskkonnaministeerium.

(15) Järelevalve teostamisel on Keskkonnaministeeriumil õigus:

- 1) kontrollida tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kasutamisega seotud andmeid, dokumente ja muid materjale ning pääseda ligi investeeringu tegemisega seotud andmetele ja dokumentidele kolme tööpäeva jooksul nõudmisest arvates;
- 2) saada järelevalve kiireks läbiviimiseks käitajalt või tema esindajalt kirjalikke või suulisi seletusi ning igakülgset muud abi;
- 3) viibida järelevalve teostamiseks käitaja ja teiste investeeringus osalevate isikute ruumides ja territooriumil, mis on rajatud tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute abil või mis on seotud tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kasutamisega, ning teostada paikvaatlust;
- 4) teha ettekirjutus tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kasutamisega kaasneva rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumise tagajärgede kõrvaldamiseks;
- 5) ettekirjutuse täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral kohaldada käesoleva paragrahvi lõiget 13.

(16) Järelevalve käigus jälgitakse, et investeering vastaks järgmistele näitajatele:

- 1) investeeringu tulemusena käitises uue tehnoloogia rakendamisega heiteteguri vähenemine võrreldes enne uute osade paigaldamist või käitise moderniseerimist oleva heiteteguriga;
- 2) investeeringu tulemusena elektritootmisest pärit kasvuhoonegaaside koguheitte prognoositud ja saavutatud vähenemine;
- 3) investeeringu tulemusena elektritootmises peamiselt kasutatava fossiilkütuse osakaalu prognoositud ja saavutatud vähenemine;
- 4) investeeringu tulemusena kasutusse võetud taastuvenergiaga tootmiseks installeeritud võimsus megavattides;
- 5) tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute osakaal investeeringu kogumaksumuses;
- 6) muudest allikatest saadavate vahendite osakaal kogu investeeringus;
- 7) investeeringuga prognoositud finantstulemus.”;

17)seaduse 7. peatüki 2. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„2. jagu
Projektitegevus ja kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemine”;**

18)paragrahvi 120 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 120. Tegevusalade loetelu ja kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise kord”;

19)paragrahvi 120 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega.”;

20)paragrahvi 120 lõike 4 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise korraga sätestatakse.”;

21)paragrahvi 120 lõiget 4 täiendatakse punktiga 5¹ järgmises sõnastuses:

„5¹) kasvuhoonegaaside heitkogusega seotud aruandluse kord.”;

22)paragrahvi 120 lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Kauplemise perioodil kehtivad kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikud registreeritakse kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registris ja nendega tehakse tehinguid nimetatud registri kaudu järgmiste õigusaktide kohaselt:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 280/2004/EÜ ühenduse kasvuhoonegaaside heitmete järelevalve ja Kyoto protokollide rakendamise süsteemi kohta (ELT L 49, 19.02.2004, lk 1–8; eestikeelne eriväljaanne: peatükk 15, köide 8, lk 57–64);
- 3) Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 389/2013.”;

23)paragrahvi 120 täiendatakse lõigetega 10–12 järgmises sõnastuses:

„(10) Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registri toimingute eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määra järgi.

(11) Paikse saasteallika käitaja ja õhusõiduki käitaja on vabastatud riigilõivu tasumisest arveldus- ja kauplemiskonto avamise taotluse läbivaatamise ning arveldus- ja kauplemiskonto iga-aastase hooldamise eest.

(12) Järelevalvet kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise üle kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registris teostab Keskkonnaministeerium vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 389/2013.”;

24)paragrahvi 120³tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses nimetatud tegevusalal tegutsev käitaja võib kasutada kauplemise süsteemis kõiki tõendatud heitkoguste vähendamise ühikuid ja heitkoguste vähendamise ühikuid, mis on projektitegevusega saadud ja mida võib kasutada kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Kyoto protokollide ning nende põhjal vastu võetud otsuste kohaselt, välja arvatud:

1) tuumarajatistega seotud projektitegevuses;

2) maa kasutamise, maakasutuse muutmise ja metsandusega seotud projektitegevuses.

(2) Ajavahemikul 2008–2020 võib käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses nimetatud tegevusalal tegutsev paikse saasteallika käitaja kasutada oma kohustuste täitmiseks tõendatud heitkoguste vähendamise ühikuid ja heitkoguste vähendamise ühikuid minimaalselt 11 protsendi ulatuses talle kauplemise perioodil 2008–2012 tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute kogusest.

(3) Käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses nimetatud tegevusalal tegutsev õhusõiduki käitaja võib kauplemise perioodil 2013–2020 kasutada tõendatud heitkoguste vähendamise ühikuid ja heitkoguste vähendamise ühikuid minimaalselt 1,5 protsendi ulatuses oma tõendatud kasvuhoonegaaside heitkogusest samal kauplemise perioodil. Kauplemise süsteemi siseneja võib kauplemise perioodil 2013–2020 kasutada tõendatud heitkoguste vähendamise ühikuid ja heitkoguste vähendamise ühikuid minimaalselt 4,5 protsendi ulatuses oma tõendatud kasvuhoonegaaside heitkogusest samal kauplemise perioodil.”;

25)paragrahv 120⁴, § 121 lõike 1 punkt 5, § 121 lõike 2 punkt 2 ja § 121¹tunnistatakse kehtetuks;

26)paragrahv 121²loetakse §-ks 121⁷ja seadust täiendatakse §-dega 121²–121⁶järgmises sõnastuses:

„§ 121². Heitkoguse loa andmise otsustamine

(1) Heitkoguse loa andmise või sellest keeldumise otsustab Keskkonnaministeerium esitatud taotluse ja sellele lisatud ning Keskkonnaministeeriumi nõudmisel täiendavalt esitatud andmete alusel, lähtudes seejuures käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatust.

(2) Keskkonnaministeerium teeb otsuse heitkoguse loa andmise või andmisest keeldumise kohta ühe kuu jooksul käesoleva seaduse nõuetele vastava heitkoguse loa taotluse ja kõigi sellele lisanduvate dokumentide ning heitkoguse loa taotlejalt käesoleva seaduse alusel täiendavalt nõutud andmete esitamisest arvates.

§ 121³. Heitkoguse loa andmisest keeldumine

Keskkonnaministeerium keeldub heitkoguse loa andmisest, kui:

1) heitkoguse loa taotleja ei tegutse käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses nimetatud tegevusalal või ei ületa selle tegevusala jaoks kehtestatud heitkoguse loa omamise läviväärtust;

2) heitkoguse loa taotlejal ei ole välisõhu saasteluba või keskkonnakompleksluba;

3) ilmneb olulisi vasturääkivusi heitkoguse loa taotluses esitatud andmete ja käitisele antud välisõhu saasteloa või keskkonnakompleksloa vahel;

4) loa taotleja ei ole esitanud käesoleva seaduse alusel nõutavaid andmeid või on esitanud eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;

5) heitkoguse loa taotleja on mõistetud mis tahes süüteo eest sundlõpetamisele ning sellekohane kohtuotsus on jõustunud.

§ 121⁴. Heitkoguse loa omaja kohustus teatada heitkoguse loas esitatud andmete muudatustest ja heitkoguse loa muutmine

(1) Heitkoguse loa omaja peab viivitamata teavitama Keskkonnaministeeriumi oma ärinime, registrikoodi, paikse saasteallika käitaja või muude heitkoguse loale kantud andmete muutmisest.

(2) Heitkoguse luba muudetakse, kui:

- 1) loa omaja on Keskkonnaministeeriumi teavitatud loale kantud andmete muutumisest;
- 2) heitkoguse loas esitatud nõuete aluseks olnud õigusnormid on muutunud;
- 3) esineb muu seaduses sätestatud alus.

(3) Keskkonnaministeerium muudab heitkoguse luba või annab uue heitkoguse loa 30 päeva jooksul sellekohase teate saamisest arvates.

(4) Keskkonnaministeerium vaatab vähemalt iga viie aasta järel heitkoguse lubade nõuded üle ja muudab vajaduse korral heitkoguse lube.

§ 121⁵. Heitkoguse loa kehtivuse peatamine ja taastamine

(1) Käitise tegevuse peatamise korral pikemaks perioodiks kui kuus kuud teavitab käitaja sellest Keskkonnaministeeriumi kirjalikult vähemalt üks kuu enne käitise tegevuse peatamist. Keskkonnaministeerium peatab heitkoguse loa kehtivuse käitise tegevuse peatamisest arvates.

(2) Keskkonnaministeerium peatab tasuta lubatud heitkoguse ühikute eraldamise käitaja sellele käitisele, mille heitkoguse loa kehtivus on peatatud.

(3) Käitaja teavitab Keskkonnaministeeriumi käitise tegevuse uuesti alustamisest kirjalikult vähemalt üks kuu enne käitise tegevuse alustamist. Keskkonnaministeerium taastab heitkoguse loa kehtivuse käitise tegevuse alustamisest arvates.

§ 121⁶. Heitkoguse loa kehtetuks tunnistamine

(1) Keskkonnaministeerium tunnistab heitkoguse loa kehtetuks, kui:

- 1) heitkoguse loa omaja seda taotleb;
- 2) selgub, et heitkoguse loa omaja on esitanud heitkoguse loa taotlemisel teadlikult eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või muud teavet või võltsitud dokumente;
- 3) heitkoguse loa omaja tegevus ei vasta heitkoguse loaga sätestatud tingimustele;
- 4) heitkoguse loa omaja on mõistetud mis tahes süüteo eest sundlõpetamisele ning sellekohane kohtuotsus on jõustunud;
- 5) heitkoguse loa omaja on pankrotistunud või juriidilise isikuna likvideeritud;
- 6) selgub, et esineb mõni muu asjaolu, mis käesoleva seaduse kohaselt on heitkoguse loa andmise keeldumise aluseks.

(2) Teade heitkoguse loa kehtetuks tunnistamise kohta avaldatakse Keskkonnaministeeriumi veebilehel viie tööpäeva jooksul heitkoguse loa kehtetuks tunnistamisest arvates.”;

27)paragrahv 122 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 122. Aruandlus ja järelevalve aruandluses esitatud teabe õigsuse üle

(1) Käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses nimetatud tegevusalal tegutsev käitaja esitab Keskkonnaministeeriumile iga aasta 25. märtsiks eelmise kalendriaasta kohta heitkoguse aruande koos tõendaja koostatud tõendamise aruande ja kasvuhoonegaaside heitkoguse tõendamisotsusega ning korraldab eelmise aasta heitkoguse tõendamise kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registris käesoleva seaduse § 120 lõike 3 alusel keskkonnaministri määrusega kehtestatud korra kohaselt.

(2) Kui käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses nimetatud tegevusalal tegutseva paigaste saasteallika või õhusõiduki käitaja eelmise kalendriaasta tõendatud heitkogus ei ole hiljemalt 31. märtsil kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registris akrediteeritud tõendaja poolt kinnitatud, blokeerib Euroopa Komisjon nimetatud registris selle käitaja arvelduskonto, kuni nimetatud heitkogus on kinnitatud.

(3) Järelevalvet kasvuhoonegaaside heitkoguste aruannetes esitatud teabe õigsuse üle teostab Keskkonnainspeksioon.

(4) Järelevalve teostamisel on Keskkonnainspeksioonil õigus teha ettekirjutusi. Järelevalve teostamisele kohaldatakse keskkonnajärelevalve seadust.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib järelevalveametnik rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 3200 eurot.”;

28)paragrahv 122¹tunnistatakse kehtetuks;

29)paragrahvi 122²lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Keskkonnaministeerium avalikustab oma veebilehel teabe tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute eralduskavade, ühiskanduse ja puhta arengu mehhanismi projektitegevuse ning käitiste kasvuhoonegaaside iga-aastaste heitkoguste kohta.”;

30)paragrahvi 122³⁶lõiked 4–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Reeder meresõiduohutuse seaduse tähenduses esitab Keskkonnaministeeriumile iga aasta 20. septembriks aruande tema valduses olevas Eesti Vabariigi lipu all sõitvas veesõidukis kasutusel olevate fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldavates jahutusseadmetes, kliimaseadmetes või tuletõrjesüsteemides sisalduvate ainete koguste ja tüüpide ning kasutuse käigus tekkinud ainekaotuse kohta.

(5) Raudteeveo-ettevõtja raudteeseaduse tähenduses esitab Keskkonnaministeeriumile iga aasta 20. septembriks aruande tema valduses oleva raudteeveeremi kohta, mis on registreeritud riiklikus raudteeliiklusregistris ning mida kasutatakse Eestis. Aruandes märgitakse fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate jahutusseadmete, kliimaseadmete või tuletõrjesüsteemidega vagunite ja vedurite arv, neis sisalduvate fluoritud kasvuhoonegaaside kogused ja tüübid ning kasutuse käigus tekkinud ainekadu.

(6) Fluoritud kasvuhoonegaaside käitlemise ja aruandluse korra, aruannete vormid, käitlemise kohta andmeid koondavate asutuste loetelu ja fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate toodete, seadmete või süsteemide käitlemisega tegeleva isiku täpsustatud pädevusnõuded kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

31)paragrahvi 139 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.”

§ 2. Finantsinspektsiooni seaduse muutmine

Finantsinspektsiooni seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 38 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kindlustusmaakler ja välisriigi äriühingu Eesti filiaal, kes tegutseb investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidasutuse, makseasutuse, e-raha asutuse või fondivalitseja tegevusalal, teise lepinguriigi fondivalitseja, kes valitseb Eestis asutatud eurofondi piiriülel, ning välisõhu kaitse seaduse § 119⁴lõike 10 alusel enampakkumisel otsepakkumiste esitamiseks loa taotlenud isik maksavad üksnes järelevalvetasu mahuosa, välja arvatud käesoleva seaduse § 43 lõigetes 5 ja 6 sätestatud juhtudel.”;

2)paragrahvi 39 lõiget 2 täiendatakse punktiga 13 järgmises sõnastuses:

„13) välisõhu kaitse seaduse § 119⁴lõike 10 alusel enampakkumisel otsepakkumiste esitamiseks loa taotlenud isiku korral 0,01–0,5 protsendiga isiku tehtud otsepakkumiste mahust.”;

3)paragrahvi 45³täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Välisõhu kaitse seaduse § 119⁴lõikes 10 sätestatud loa taotlemisel tasutakse menetlustasu 300 eurot.”

§ 3. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seadust täiendatakse §-ga 29¹järgmises sõnastuses:

„§ 29¹. Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registri toimingute eest riigilõivu tasumisest vabastamine

Paikse saasteallika käitaja ja õhusõiduki käitaja on vabastatud riigilõivu tasumisest arveldus- ja kauplemiskonto avamise taotluse läbivaatamise ning arveldus- ja kauplemiskonto iga-aastase hooldamise eest.”;

2)seaduse 6. peatüki 1. jagu täiendatakse 3. jaotisega järgmises sõnastuses:

„3. jaotis Välisõhu kaitse seaduse alusel tehtavad toimingud

§ 88¹. Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registri toimingud

(1) Isiku arvelduskonto või isiku kauplemisskonto avamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 250 eurot.

(2) Isiku arvelduskonto või isiku kauplemisskonto hoolduse eest tasutakse iga aasta kohta riigilõivu 320 eurot jooksva aasta 15. jaanuariks.”;

3) seadust täiendatakse §-ga 353¹ järgmises sõnastuses:

„§ 353¹. Riigilõivu tasumine kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registri hooldustoimingute eest

Käesoleva seaduse § 88¹ lõiget 2 rakendatakse alates 2014. aasta 1. jaanuarist.”

§ 4. Väärtpaberituruseaduse muutmise

Väärtpaberituruseaduse § 237 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:

„3¹) välisõhu kaitse seaduse § 119⁴ lõikes 10 sätestatud kehtivat luba omavate isikute kohta;”.

§ 5. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2013. aasta 1. augustil.

Ene Ergma
Riigikogu esimees